

О. ХЕНРИ

СТРАШНАТА НОЩ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1993

chitanka.info

— По време на жегата, настъпила напоследък — разказваше моя приятел Карни, който работеше в „Бързи превози“, — имаше бая ми ти възможности да се наблюдава човешката природа като през дупчиците на женска блуза.

Комисарят по парковете, полицейският комисар и комисарят по горите фанаха, па се събраха и се съгласиха да пуснат хората да спят по парковете, докато Метеорологичната служба не смъкне термометъра до поносими граници. После издокараха една пленерна резолюция, която биде одобрена от министъра на земеделието господин Къмсток и от Дружеството за благоустрояване на селищата и изтребване на комарите, онова в Саут Ориндж, щата Ню Йорк.

Когато бе известена специалната прокламация, която даваше свободен достъп на народа до обществените паркове, дето и без туй са си негови, започна се масово изселване към Централния парк на хората, живеещи наоколо. Десет минути след залез слънце човек би рекъл, че започва гениална репетиция за картофените бунтове^[1] и Кишиневското клане^[2]. От всички страни се стичаха цели семейства, тайфи, дружества на мидолюбителите, кланове, клубове и племена, за да поспят прохладно на тревата. Онези, дето нямаха нафтени печки, мъкнеха купища завивки, да не би нощният хлад да им развали удобството и спокойния сън. Други кършеха клони и палеха огньовете, гушеха се по пътеките за езда, заравяха се под тревата, дето пръстта е по-мека и така около пет хиляди глави само в Централния парк се бореха успешно с нощния хлад.

Аз, нали знаеш, живея в елегантните мебелирани апартаменти на блока, наречен „Биршеба“, близо до вдигнатата над земята част на нюйоркската централна железница.

Когато там дойде нареждането всичко живо да излиза и да спи в парка съгласно инструкциите на консултативния комитет на Градския клуб и на Компанията за пресушаване, озеленяване и напояване, целият блок взе да се изнася, сякаш бе избухнал пожар.

Обитателите взеха да стягат пухени легла, гумени ботуши, връзки чесън, термофори, сгъваеми лодки, кофи с въглища — тъй де, хората се грижеха за удобството си. Тротоарът заприлича на руски лагер, случил се на пътя на генерал Ояма^[3]. Викове и писъци в целия блок — от апартамента на Дани на най-горния етаж до апартаментите на госпожица Голдщайнупски на първия.

„Боже мой! — казва Дани, като слиза надолу по сини вълнени чорапи и фучи пред портиера. — Защо трябва да ме изхвърлят от удобния ми апартамент и да ме карат да лежа на мръсната трева като заек? Прилича ми на Шекспир. Много шум за нищо, а можеше...“

„Млък! — срязва го на тротоара полицаят Рийгън и потупва палката си. — Не е Шекспир! Това е заповед на полицейския комисар. Всичко живо да излиза и да се замъкне в парка“.

Да ти кажа, всички в нашия блок си живеехме мирно, тихо и щастливо. О’Дод и Щайновиц, Калахан и Коен, Спицинели и Макманус, Шпигелмайер и Джонс — хора от всякакви националности живеехме задружно като едно голямо семейство. Когато започнаха горещите нощи, наредихме дечурлигата в редица от вратата на блока до магазина на Кели на ъгъла и те си предаваха от ръка на ръка кутиите бира, вместо да търчат всяка минута до магазина. И голи почти като пушки седяхме по прозорците, всеки с ледарника си, клатехме крака навън, момичетата на Розенщайн пееха на противопожарната стълба на шестия етаж, Патси Рурки надуваше флейтата си на осмия, а жените си разменяха синоними през прозорците. Като добавим и това, че сегиз-тогиз откъм Централния подухваше ветрец, мога да ти кажа, че „Биршеба“ беше летен курорт, пред който и най-разкошният курорт е миша дупка. Тумбака ти пълнен с бира, клатиш крака на прохлада, жена ти пече свински котлети на скара, децата ти танцуват полуголи на тротоара под звуците на латерната, наема ти платен — какво по-хубаво от това в една гореща нощ? И изведнъж идва тая пуста полицейска заповед, която прогонва хората от уютните им домове и ги кара да спят по парковете — съвсем като руски указ. Но ще видим при следващите избори.

Така. Та полицаят Рийгън подкарва всички ни към парка и ни натиква вътре още на първия вход. Под дърветата е много тъмно и всички деца почват да реват, че искат да си ходят у дома.

„Нощта ще прекарате край тия дървета и сред природата — казва Рийгън. — Който откаже, чака го глоба и затвор, щото това е обида за комисаря по парковете и за шефа на Метеорологична служба. Аз отговарям за трийсетте акра от тук до Египетския паметник и ви съветвам да не създавате главоболия. Спането на тревата е авторизирано от властите. Разрешава ви се да напуснете сутринта, но вечерта трябва да се върнете. В моите инструкции не се казва нищо за

съдебни гаранции, та ще проверя по този въпрос, но на изхода има поръчители“.

Нямаше никакви светлини освен по автомобилните алеи и ние, сто седемдесет и деветте наематели от „Биршеба“, се приготвихме да прекараме нощта колкото е възможно по-добре в шумящата гора. Най-добре бяха тези, които си носеха завивки и подпалки. Те запалиха огньовете, завиха се презглава с одеялата и псувайки, легнаха на тревата. Нямаше нито какво да се види, нито какво да се пие, нито какво да се прави. В мрака не можеше да различиш приятел от враг, освен ако не го и опипаш по носа. Аз си бях донесъл зимния балтон, четка за зъби, няколко хининови хапчета и червения юрган. През нощта някой на три пъти се претъркулва върху юргана ми и забива коленете си в адамовата ми ябълка. Три пъти опипвах лицето му да разбере кой е този тип и три пъти го изритвах надолу по склона чак до пясъчната пътека. После някой, дъхащ на уискито, което купихме от Кели, се примъкна до мен, опипах го и видях, че носът му е както трябва и го питам: „Ти ли си, Патси?“ А той казва: „Не, Карни е. Колко, мислиш, ще трае всичко това?“

„Не мога да предричам времето — казвам. — Но ако наесен противниците на демократите представят силни кандидати, би трябвало да се приберем и да преспим един-два пъти у дома, преди да сме се изправили пред урните“.

„Свирех си горе на флейтата — обади се Патси Рурки, — потях се в апартаментчето под веселия шум на минаващите влакове и при миризмата на черен дроб с лук четях за последните убийства — че какво толкова му е лошото? Защо ни изкараха като овце на тревата, да не говорим за онези пълзящи гадинки, дето се навират под панталоните ни, и за животинките, дето ни изпохапаха и се крият под името комари? Каква е тази глупост, Карни? А в това време наемът за апартаментите си тече, нали?“

„Това — казвам аз — е големият годишен безплатен общински банкет на открито, организиран от полицията и аптекарския тръст. През сезона на горещините той продължава едва седмица във всички големи паркове. Това е програма, която обхваща онази част от населението, която не заслужава да ходи на море и да яде пържена риба“.

„Аз не мога да спя на трева — каза Патси, — за мен не е полезно. Страдам от сenna хрема и ревматизъм и ухото ми е пълно с мравки“.

Така нощта си тече, а бившите наематели на „Биршеба“ пъшкат, охкат и се препъват в мрака, опитвайки се все пак да намерят покой и отмора в гората. Децата плачат, че им е студено, но пазачът не им поднася горещ чай, а само поддържа огъня с табелите, които сочат към „Таверната и Казиното“. В тъмното наемателите се мъчат да се настанят по семейства на тревата, ала късметлия е онзи, който успее да се намести до човек от същия етаж или от същата религия. От време на време, да речем, Мърфи случайно се отърколва до Розенщайн или Коен се опитва да долази до хроста на О’Грейди, следва опипване на носовете и някой се отърколва по склона чак до автомобилната алея и остава там. Случва се и дърпане на коси между жените, някой ще напердаши най-близкото до него ревящо дете само по усет, независимо кои са родителите или собствениците на детето. В мрака е трудно да се спазват социалните различия, които денем с пълна сила се зачитат в апартаментите на „Биршеба“. Госпожа Рафърти, която ненавижда дори асфалта, по който някой от латински произход стъпва, се събужда заранта с крака в гърдите на Антонио Спицинели. А Майк О’Дод, който просто не може да гледа амбулантни търговци, трябва да отвива от врата си бакенбардите на Исакщайн, при което събужда цялата група, макар че вече е светло. Но тук-таме някои завързват запознанства и не обръщат внимание на неудобствата на природата. На другата сутрин бяха обявени пет годежа, все хора от нашия блок.

Към полунощ се събуждам, изстисквам росата от косата си, отивам до автомобилната алея и сядам там. От едната страна парка виждам светлините на улицата и на къщите; и си мисля колко са щастливи онези, които си гледат кефа, пушат си лулата на прозореца и са спокойни и приятни, както ги е създала природата.

И точно тогава близо до мен спира автомобил и от него слиза изискан, добре облечен мъж.

„Мой човек — казва, — можеш ли да ми обясниш защо всички тези хора се валят по тревата в парка. Мисля, че това не е позволено“.

„Това е заповед — казвам аз, — издадена от полицейското управление и одобрена от Дружеството на косачите на трева, която предвижда всички лица, които не носят табели на задниците на колите

си, да стоят в обществените паркове до второ нареждане. За щастие, тази година заповедта съвпадна с топлото време и смъртността, ако не смятаме езерното крайбрежие и автомобилните пътища, не превишава обичайната“.

„Ами кои са тези хора, натъркаляли се по склона?“ — пита човекът.

„О, та това са наемателите на жилищния блок «Биршеба» — казвам. — Великолепно жилище за всеки, особено в горещи ноци. Дано се зазори по-скоро!“

„Ще рече — казва той, — те идват тук нощем и вдишват чист въздух и дъха на цветя и гора. И правят това всяка нощ, бягайки от палещата жега на жилищата си, изградени от тухла и камък“.

„А също от дърво, мрамор, хоросан и желязо“ — допълвам аз.

„Въпросът ще бъде разгледам незабавно“ — казва човекът и вади бележника си.

„Ама вие да не сте комисарят по парковете?“ — питам аз.

„Аз съм собственикът на жилищния блок «Биршеба» — казва той. — Добре че ги има тревата и дърветата, които носят допълнителни удобства на наемателите. От утре ще кача наема с петнайсет процента. Довиждане“.

---

[1] Имат се предвид тъй наречените картофени бунтове в Ирландия (1845–1847), възникнали след изключително слаба реколта. — Б.пр. ↑

[2] Кишиневско клане (1903–1905) — намек за погромите в царска Русия. — Б.пр. ↑

[3] Принц Ивао Ояма (1842–1916) — японски военен деец, превзел Порт Артур и победил русите при Мукден в руско-японската война през 1904–1905 г. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.